

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyně Mgr. Gabriely Bašné a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci

žalobce

GOLF AREA a. s., IČ: 258 31 577
se sídlem Véska 89, Dolany
zastoupen Mgr. Silvií Šrotíř Sofkovou, advokátkou
se sídlem Horní nám. 14/17, Olomouc

proti

žalovanému

Ministerstvo životního prostředí
se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2017, č. j. 90282/ENV/16, 21/570/16,

takto:

- I. Žaloba se z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Olomouc (dále jen „ČIŽP“) ze dne 7. 11. 2016, č. j. ČIŽP/48/PPV/0074482.001/14/OBY (dále též „poplatkový výměr“), kterým byl žalobci vyměřen poplatek za rok 2014 ve výši 12 651 Kč dle § 88 odst. 12 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění rozhodném (dále jen „vodní zákon“) za odebrané množství podzemní vody ze zdroje - studny Dolany v obci Dolany, v kraji Olomouckém, kat. úz. Véska u Olomouce, zahrnující následující odběrná místa: vrt VSK – 1 na p. č. 500, vrt VSK – 2 na p. č. 517, vrt VSK – 3 na p. č. 490/2 (dále též „zdroj“).

II. Obsah žaloby, vyjádření žalovaného a repliky žalobce

2. Žalobce v podané žalobě učinil nesporným, že ze zdroje v roce 2014 odebral 4 217 m³ podzemní vody.
3. Nesouhlasil však s právním výkladem § 88 odst. 2 vodního zákona zaujatým ve věci správními orgány. Výklad správních orgánů označil za zavádějící a účelový, jelikož předmětné ustanovení stanoví, že se poplatek za odběr podzemní vody z jednoho zdroje za kalendářní rok neplatí, pokud se jedná o odběr v množství menším než 6 000 m³. Žalobce byl tak přesvědčen, že mu neměl být účtován žádný poplatek za odběr podzemní vody v kalendářním roce 2014. Na podporu svého právního názoru žalobce odkázal na Výklad č. 10 k § 101 vodního zákona přijatý Ministerstvem zemědělství dne 4. 8. 2004 pod č. j. 1598/2003 – 6020.
4. Žalobce zdůraznil, že výklad neurčitě formulovaného zákonného ustanovení nelze provádět k tíži jednotlivce; negativní následky neurčité či nesrozumitelné právní úpravy musí jít k tíži zákonodárce a nikoli adresáta normy.
5. Žalobce rovněž namítal nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, jelikož žalovaný se řádně nevypořádal s jeho námitkou směřující proti nesprávnému výkladu shora jmenovaného zákonného ustanovení, když nevysvětlil, v čem spatřuje jeho nesprávnost, účelovost a vadnost.
6. Žalobce navrhl soudu, aby zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 23. 8. 2017 zdůraznil, že není povolán k výkladu zákona o vodách. Odmítl však námitku nepřezkoumatelnosti, jelikož v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vysvětlil použitý postup při vyměření poplatku za odběr vody. Upozornil, že pro žalobce vypracoval přehlednou tabulku, aby výpočtu porozuměl. Rovněž odkázal na část 3 – kapitolu 3.2. vyhlášky č. 125/2004 Sb., Ministerstva životního prostředí, kterou se stanoví vzor poplatkového hlášení a vzor poplatkového přiznání pro účely výpočtu poplatku za odebrané množství podzemní vody ve znění rozhodném (dále jen „vyhláška MŽP“), kde je v poznámkách pod tabulkou formuláře č. 5/9 uveden i způsob výpočtu poplatků, který byl v dané věci zachován. Z poznámek pod čarou ve vyhlášce MŽP totiž vyplývá, že v případě, kdy voda byla v kalendářním roce odbírána jen v několika měsících, a celkový skutečný objem odběru vody za kalendářní rok nepřesáhl 6

000 m³, bude odběr zpoplatněn jen za ty měsíce, v nichž byl roven či přesáhl limitní hodnotu 500 m³.

8. V daném případě žalobce odebíral vodu pouze v období od dubna do září kalendářního roku 2014 a jeho celkový odběr vody, tj. součet všech dílčích měsíčních objemů vody, činil 4 017 m³. Jedná se tak o částku nižší než je zákonem stanovená limitní hodnota objemu 6 000 m³, a proto byl zpoplatněn jen odběr v měsících květen (ve výši 1 027 m³), červen (ve výši 1 067 m³), červenec (ve výši 1 528 m³) a září (ve výši 595 m³), v nichž překročil limitní hodnotu 500 m³ odebraného množství podzemní vody. Doplnil, že žalobce sice v roce 2014 odebíral vodu i v měsících duben a srpen, ale jednalo se o nižší množství odběru než limitní hodnota 500 m³ za měsíc, tudíž tyto objemy čerpané vody nebyly do výpočtu poplatku zahrnuty.
9. Nesouhlasil s námitkou žalobce, že znění zákonného ustanovení § 88 odst. 2 vodního zákona je nejednoznačné či neurčité. Navíc označil výklad zastávaný žalobcem v rozporu s efektivním dosažením účelu dotčené části zákona.
10. Žalovaný navrhl soudu, aby žalobu zamítl.
11. V souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění rozhodném (dále jen „s. ř.“) soud rozhodl ve věci bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci se ve stanovené lhůtě k rozhodování soudu bez nařízení jednání nevyjádřili.

III.

Obsah správního spisu

12. Ve správním spise je založeno rozhodnutí ze dne 27. 9. 2012, č. j. SMOI/ŽP/55/2108/2012/Zv, jímž bylo žalobci povoleno nakládat s vodami dle § 8 odst. 1 písm. b) bod 1. vodního zákona, spočívající v odběru podzemních vod z výše uvedeného zdroje na dobu určitou do 31. 3. 2018.
13. Dne 27. 10. 2016 žalobce doložil ČIŽP poplatkové hlášení pro stanovení výše poplatků za odebrané množství podzemní vody za rok 2014, ve kterém uvedl, že za rok 2014 ze zdroje odebral celkem 5 001 m³ vody, konkrétně za měsíc duben (ve výši 462 m³), květen (ve výši 1 027 m³), červen (ve výši 1 067 m³), červenec (ve výši 1 528 m³), srpen (ve výši 322 m³) a září (ve výši 595 m³), do celkové zpoplatněné částky nezahrnul odběry v měsících duben a srpen, jelikož byly nižší než limitní hodnota 500 m³, a proto celkovou sumu za zpoplatněné měsíce vyčíslil na částku 4 217 m³ podzemní vody.
14. Poté ČIŽP dne 7. 11. 2016 vydal rozhodnutí – poplatkový výměr, jímž žalobci za odebrané množství vody v roce 2014 dle § 88 odst. 2, 12 vodního zákona určil poplatek ve výši 12 651 Kč. V odůvodnění výměru byl popsán výpočetní mechanismus poplatku tak, že žalobcem uvedená částka celkového odběru vody ve výši 4 217 m³ byla vynásobena sazbou 3 Kč, tj. výsledná suma činila 12 651 Kč.
15. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání ze dne 18. 11. 2016, ve kterém sporoval výši stanoveného poplatku. Poukázal na § 88 odst. 2 vodního zákona, z jehož jazykového znění vyplývá, že odběr vody ve výši 6 000 m³ nemá být zpoplatněn. Dovodil pak, že mu za rok 2014 neměl být poplatek za odběr vody vůbec stanoven, jelikož jeho roční odběr ve výši 4 217 m³ nepřesáhl zákonem uvedený nezpoptatněný limit odběru 6 000 m³.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

16. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se plně ztotožnil s výkladem § 88 odst. 2 vodního zákona přijatého ČIŽP. Žalovaný zdůraznil, že z citovaného ustanovení ve spojení s formulářem č. 5/9, jeho částí 3 (kapitola 3.2) ve vyhlášce MŽP je zřejmé, že pokud je celková suma odběru za kalendářní rok nižší než 6 000 m³ a voda byla v kalendářním roce odebírána jen po dobu několika měsíců, pak se do celkového objemu odebrané vody v kalendářním roce započítají jen ty měsíce, v nichž byl skutečný odběr roven či přesáhl limitní hodnotu 500 m³. Žalobce v kalendářním roce 2014 ze zdroje odebíral vodu jen v období od dubna do září. Do výpočtu poplatku mu byly zahrnuty jen odběry vody uskutečněné v měsících květen (ve výši 1 027 m³), červen (ve výši 1 067 m³), červenec (ve výši 1 528 m³) a září (ve výši 595 m³), v nichž překročil limitní hodnotu 500 m³ odebraného množství podzemní vody. Celkový zpoplatněný odběr vody žalobcem pak činil 4 017 m³. Žalovaný do odůvodnění zakomponoval i tabulku, v níž demonstroval příklady výpočtu zpoplatnění odběru vody jak v případě, kdy celkový objem odebrané vody za kalendářní rok přesáhne limitní částku 6 000 m³, tak v případě, kdy je celkový odběr vody nižší než tato limitní částka. Zároveň odmítl žalobcovu odvolací námitku s tím, že současná právní úprava vodního zákona nepřipouští možnost odečítání limitních hodnot od celkového odebraného množství vody. Naopak zdůraznil, že vodní zákon stanoví poplatkovou povinnost až od určitého množství odebrané vody, proto výše uvedené hodnoty objemů jsou hodnotami limitními, jelikož od jejich dosažení či překročení, povinnost platit poplatky pro odběratele nastává.
17. Žalovaný rovněž nesouhlasil s námitkou žalobce, že odůvodnění ČIŽP je v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 50/2004 Sb., správní řád ve znění rozhodném (dále jen „správní řád“), jelikož ČIŽP řádně popsal, jakým konkrétním způsobem požadovanou částku vypočetl. Upozornil, že ČIŽP není oprávněn v rámci stanovení výše poplatku aplikovat správní úvahu.

IV. Posouzení žaloby

18. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
19. Žaloba je důvodná.
20. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
21. Podle § 88 odst. 2 vodního zákona *poplatek se neplatí za skutečný odběr podzemní vody z jednoho vodního zdroje menší nebo rovný 6 000 m³ za kalendářní rok nebo menší nebo rovný 500 m³ v každém měsíci kalendářního roku, dále za odběry povolené k účelu získání tepelné energie, za odběry vody ke snížení znečištění podzemních vod, za odběry vody ke snižování jejich hladiny a za odběry vody sloužící hydraulické ochraně podzemních vod před znečištěním.*
22. Podle § 88 odst. 12 vodního zákona *Česká inspekce životního prostředí na podkladě poplatkového přiznání a ověření údajů rozhodných pro výpočet poplatku rozhodne o výši poplatku za uplynulý kalendářní rok poplatkovým výměrem, který doručí odběrateli a správci*

daně příslušnému podle sídla nebo místa pobytu odběratele do 60 dnů po obdržení poplatkového přiznání s oznámením, že poplatkový výměr nabyl právní moci.

23. Žalobce v žalobě namítal toliko nesprávný právní výklad § 88 odst. 2 vodního zákon, jenž se promítl do nesprávného výpočtu výše poplatku za odebranou podzemní vodu.
24. V dané věci nebylo mezi účastníky sporným, že žalobce disponuje řádným povolením k odběru podzemní vody a v kalendářním roce 2014 odebral ze zdroje vodu pouze v následujících měsících: duben (ve výši 462 m³), květen (ve výši 1 027 m³), červen (ve výši 1 067 m³), červenec (ve výši 1 528 m³), srpen (ve výši 322 m³) a září (ve výši 595 m³); celkem tak odebral 5 001 m³ vody; zpoplatněna však byla jen částka 4 217 m³, jelikož do ní nebyly započteny položky odebrané vody za měsíce duben a srpen, které nedosahovaly výše 500 m³.
25. Sporným mezi účastníky byl výpočet částky poplatků za odběr podzemní vody ve smyslu § 88 odst. 2 vodního zákona. Konkrétně se spor týkal posouzení, zdali lze na základě uvedeného zákonného ustanovení neúčtovat žádný poplatek za odběr podzemní vody uskutečněný pouze v několika měsících příslušného kalendářního roku v celkové částce nižší než 6000 m³.
26. Předmětem právního výkladu soudu v dané věci bude pouze žalobcem sporovaná část uvedeného zákonného ustanovení, tj., že *[se] poplatek neplatí za skutečný odběr podzemní vody z jednoho vodního zdroje menší nebo rovný 6 000 m³ za kalendářní rok nebo menší nebo rovný 500 m³ v každém měsíci kalendářního roku*. V této části zákonného ustanovení jsou obsaženy dvě varianty (alternativy) situace, na jejichž splnění závisí možnost osvobození odběratelů podzemní vody od poplatkové povinnosti, a to v závislosti na množství jimi skutečně odebrané vody v konkrétním časovém období. Skutečnost, že se jedná o alternativní výčet možností nezpoptatnění odběrů vody, je vyjádřena v textu ustanovení vložení rozlučovací spojky „nebo“. Použití této spojky znamená, že jakmile výše odběru za kalendářní rok přesáhne první zákonem stanovený limit 6000 m³ vody, pak odběratel platí za skutečný odběr podzemní vody v příslušném kalendářním roce. V případě, kdy v příslušném kalendářním roce bylo odběratelem odebráno celkové množství vody nižší než 6 000 m³ pak je podstatný uskutečněný odběr vody v každém měsíci příslušného kalendářního roku a zpoplatněn bude pouze skutečný odběr podzemní vody v tom kalendářním měsíci roku, který přesáhl druhý zákonem stanovený limit 500 m³ v každém kalendářním měsíci. V dané věci nenastala ani jedna ze zákonem stanovených podmínek (variant), jež by správní orgán opravňovala žalobcem odebrané množství vody v roce 2014 nezpoptatnit.
27. Soud vzal v potaz i důvodovou zprávu k vodnímu zákonu, v níž byl definován charakter platby za odběr podzemních vod jako platby za využití přírodního zdroje s tím, že příslušným zákonným ustanovením jsou stanoveny případy, kdy se poplatek neplatí. Soud má za to, že zavedením poplatkové povinnosti měl zákonodárce v úmyslu odběratele motivovat po finanční stránce (čím vyšší odběr tím vyšší poplatky) k tomu, aby si při odebírání vody počínali s péčí řádného hospodáře, tj. aby předcházeli nadbytečnému čerpání vody. S právním výkladem soudu taktéž koresponduje vyhláška MŽP, jíž je stanoven formulář a postup v rámci výpočtu poplatku za odebrané množství podzemní vody.
28. Žalobce soudu na podporu svého opačného právního názoru předložil Výklad č. 10 k vodnímu zákonu přijatý Ministerstvem zemědělství dne 4. 8. 2004, pod č. j. 1598/2003-

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

6020. Soud však zdůrazňuje, že dle Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) je soudce obecného soudu v rámci rozhodovacího procesu vázán pouze zákonem a mezinárodní smlouvou, které jsou součástí právního řádu (čl. 95 odst. 1 Ústavy). Výkladem č. 10 provedeným Ministerstvem zemědělství soud vázán není, soud z něj tedy nebude ve věci vycházet a pouze odkazuje na shora provedený výklad zákonného ustanovení v bodech 27. a 28. tohoto rozsudku.

29. Soud v dané věci neshledal důvodnou ani námitku nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí pro nedostatečné odůvodnění odvolací námitky týkající se způsobu výpočtu zpoplatněné výše žalobcem odebrané podzemní vody. Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění patrné, jakými úvahami se správní orgány či soudy řídily při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnaly s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Přitom z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, jakým výpočtním mechanismem byla poplatková povinnost žalobci stanovena. Taktéž z něj vyplývají konkrétní úvahy žalovaného, které jej vedly k tomu, že žalobci od celkové částky odebraného skutečného množství podzemní vody neodečetl limitní částku 6000 m³. Žalovaný dokonce podrobně demonstroval na dvou příkladech rozdílné způsoby výpočtu poplatku. Sama skutečnost, že žalovaný ve věci zaujal jiný právní názor, nezpůsobuje nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí soud shledává zcela souladným s § 68 odst. 3 správního řádu.

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

30. Na základě výše uvedených skutečností soud shrnuje, že žalovaným učiněný právní výklad § 88 odst. 2 vodního zákona považuje za správný, a proto dospěl ve věci k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem a soud ve správních řízeních neshledal ani procesní pochybení, které by mělo za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, soud tak nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
31. Výrok o nákladech řízení pod bodem II. rozhodnutí je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci samé úspěšný a úspěšnému žalovanému však prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. září 2019

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.